

Sicut e' illa q' influ' ee' in efum, ut ignis in carbonem. Deus
 in creatura. Causa Moralis e' illa cui impositus est, ut
 non influat: q' Deo impo'ans acit' illum p'cedens
 naturam monetae p'cedens e' q' monetae q' censdit suadet
 En impedit q' ut aliam efum.

De ca' Principali & Infrali.

Distinguitur q' ca' efficiens in Principalem & Infralem, q' d'
 u' sit ca' propria et q' Infralis e' q' tenet q' convertit in q'
 quum op'oes p'cedunt et eligant q' mibi p'babiliu' videat.
 Prima In' e' Magistri in Metha q' d' d' Dec. 2° q' docet Cau-
 sam Principalem ee' illam q' e' p'que' & magis nobil' q' effus
 et h'et virtutem naturalem ad illum educendum: cum ee' Infralem
 ee' illam q' e' ignobil' ius effu' et h'et sit equi nobil' n' h'et
 virtutem naturalem ad illum educendum.

Non placet hoc In' q' q' ex hoc legor
 oem cam q' habuerit virtutem naturalem ad educendum effum, si su-
 erit ignobil' ius ee' infralem, q' d' n' e' attendendum. 2° q'
 q' a h'abitu e' nobil' aliu' operibus signatibus q' est
 navi' et h'et n' n' illa' et ad eos educendum h'et virtutem
 naturalem. Et h' gratia e' ca' Infrali n' q' operum Super-
 naturalium. 3° q' sumas q' q' Pri' sanctificata q' finum
 Num erat nobil' ius videt restituta. Causa et aliu' q' q' q'
 q' q' operabat. Et n' n' n' n' n' ca' infrali n' n' n' n'.

Secunda In' e' P. Merici q' afe-
 rit cum infralem ee' illam q' h' p'ue' d' d' m' m' et aliquid
 educit narium ad effum q' de intentione a' ca' Principali. Ne-
 icit' ee' h'ec op'io. q' saltem ee' ee' instrumentu' n' d' d' d' d' et
 in nihil p'cedunt educit: et ee' ee' in aliu' instrumentis
 cuiusq' artificii ee' in Ferro Malleo ee' q' nihil educunt an-
 tecedent' neq' m' m' neq' ee' ee'.

Tertia opio e C. Hort. q ait illam ee
 cam instralem a q effus dependet ita tn ut qualitas effus tribu-
 atur ipsi ee ex suo deurrondi: Et sic subiectio et alia miracula
 instrale pcedebant ab unitate xpi dmi. Sicut uncta unctio sic effi-
 ciunt Nam artificialem in q nulla qualitas instra reperitur.
 Hoc tn in opio facile impugnari, qa in oi effu dicit dicit qualitates en-
 tu q et reperiri in ea instrale. ac pias ex hac opio legit nullam
 dari cam instralem. Sicut in oi effu dicit alig qualitas q dicit
 in ea. =

Quarta opio e C. Qui. q stendit illam ee
 cam instralem q dicitur. D alia causa e ignobilior illa, cam
 uo ee cam principallem q e nobilior alia causa. Distinguit
 tn hac opio qd qa in ipso humo q tam ma qm sic et causa eque
 principales. Ipsi ha e nobilior ma. I qd qa qn sua pmissa de-
 rident ad eodem q una et sine et altem pbalis amba it ee
 principales dicit et tn pmissa pbalis e ignobilior. =

Quinta opio e C. Vagui q tenet
 cam principallem ee illam qui in effu correspondet alig qualitas
 ipsius ee. cam uo instralem ee cam qn in effu nulla correspondet
 qualitas ipsius ee. Et in hoc in istis humis e ca principalis in-
 stion beata sicut ee Lumen gloria. qa in effu tale uide dicitur
 correspondet unitatis q tribuit illis et correspondet dignitate,
 q tribuiti Lumen gloria dignitate. Distinguit tn hac opio qa
 si deus assumat unum angelum ut instrum ad ponendum ali-
 um eiusd spei certe angelus ponens erit ca instrale et tn in
 effu ponens dabit pratum eiusd spei correspondens sua ee, id ee
 ead na angelica. =

Sexta opio e C. I. q docet cam pr-
 cipalem ee illam q in agendo subordinat sibi aliam. I agit ut
 - qd - e ita uo cam instralem ee cam q in agendo alberti

Inordinati et agit ut - q - . Hae In. facile defendi
pot: Sed adhuc n placet 1° ga ex hoc leges oem cam Gra-
tam ee instralem. Et ostendo hoc; ga ut ca creata subordinata
ex seo, agens ut ca creata operans ut - q - et deus ut
- qd - . Sicut ultims denotat operans: qd in ceteris n ad-
mittit. =

Nun placet 2° hae In. ga ex illa leges ist
ipsum ee cam principalem effum, n u. quam. Et hanc ee cam
instralem. Et ostendo hoc ga f. ipsum et l. ut ipsum
denotat agens ultims et ut - qd - ha u. sicuti in operans
ut - q - q. da n e ca principalis ist instralem. qd in e ista
oem In. et cam ipsius. =

tertia tandem In. tenet qd Siles cam
principalem ee illam qd exa virtute attingit effum, et in hoc
si n. ut ca l. et ex. pount ee principales: e. Ita u. cam
instralem ee cam qd n attingit effum virtute exa, et vir-
tute alterius ca principales: et ita de hent acida in ductioe
subia, Phasina exsum in ductioe spei sicuti. Notus vii
aum supralium. Si in qm qd sit agere virtute exa et
n virtute exa. Dondet ita autu illas cas agere virtute exa
q n ecent elevase et nali et suprali. Et illas n agere virtute
exa q indigent tali elevase ad operandum. =

Hae In. abse mihi placet, sed
egit maiori applicase, qm statit Penafiel q. 20. q. 1° sub sec.
ultima n. 64. Cessit igitur huiusmodi cam instralem ee cam
qd simpliciter operat ex ut possit subordinata In ad eleva-
sem ca principales. Et hae In. ga nulla assignabitur causa
instralem q n dicat hunc vium obiatem ad cam principalem. =
Et sic calor e instrumentum ad puenendum ignem. ga subiecti igni
semper ee principali et ab igne elevat ad puenendum alium ignem.

Preterea oia in ista substantia manus artificis ad operandum
autificaverit. **¶** Fund. dicitur qd si ista substantia et substantia
Deo, ut ea principalis ad operandum esset supernaturalis. =

¶ Inf. qd legitur ois cas 2us ea ins-
trates, et qd ista oem, qd ois ea 2^a. Deo substantia tamquam
ca principalis ut operentur. **¶** Et 1° dicitur de legem 3^e. **¶** Thoma
Aet. dicitur qd contineat ois cas creatas ee instrates in Deo
De 2° qd de legem, qd hic n^o sumitur qd per obedientiam qm bent
creatura in Deo, ut ea vlt^a e, ita ut ea partes: et in hoc in ista cre-
atura ita instrates qm subiciuntur Deo, ut ea parte, et ab eo ste-
nandi s^o ab aliq^o alio agente parte. =

De causa Totali & Partiali.

¶ Dividitur 4° a efficiens in Totalem 1° adaptam, & Partialem,
1° inadaptam. **¶** Queres tñ huc qd sit ea Totalis & Partialis?
1^a in 2° d. **¶** Vazq. & Hurt. docet com Totalem ee illam qd habet
s^o eminenter in se continet res qualit^{as} & prata qd it in effi: e^o ita
com Partialem ee illam, cui vlt^a correspondet aliq^o qualitas qd e in
effi. =

¶ Hac tñ huc n^o mihi placet, qd Deus e ea partia-
lis dicens i nostro illu ad visioem Beatorum: et tñ Deus dicitur in
se eminenter res qualit^{as} & prata visiois Beate. Preterea Pa-
ter & Mater in creatis it ea partiales in filiis, et tñ nulla qua-
litas e in filio qd et n^o sit in Patre in pace n^o genita. =

¶ Secunda m^o e C. S. qd tenet
caim totalem ee illam, qd ad operandum n^o eget virtus alterius
ca eiusd^o gnis, se ordinis: nam s^o indigeat virtus alterius ca disti-
gnis, n^o video delimit ee ea totalis. **¶** Et pat, qd ea totalis efficiens
indiget virtus ca vlt^a & finalis. **¶** Et tñ adu^o e ea totalis, qd
in suo gre n^o eget alia ca efficiens partiali. **¶** Et s^o indigeat vir-
tus ca 1^a, hac e d^ori ordinis, et dicitur ut ea vlt^a. =

Tres in assignat regulas id est P. A. ad dis-
 gnoscendum eam Totalem & Partialem. 1. regula e. qd' si una
 ca n' d'inet aliq' partem qd' voluerit in effu indiget alia par-
 tiali ad illum educendum. & ideo illis indiget spe ungas ad
 educendum cum requir' qd' illis in se n' d'inet representacem
 d'iti. & h'c indiget lumine gloria signati ad educendum
 visorem beatam supernalem qd' hoc pratum signatitatis n' d'it-
 netur in nostro illi.

Secunda regula e. ca indiget alia par-
 tiali qd'ies effus e nobilit' ipsa ca: ideo calor n' e ca adq'ita igni
 nis qd' ignis ut pote vitalis e nobilit' calore actuali. & Charma
 ex q'um indiget illi agente & aja educante qd' e ignobilitus spe
 itelligit' sp'iali. 3. regula e. ca n' eget alia partiali qd'ies
 es continet oia prata sui effus, & qd'ies q'us n' e nobilit' ipsa
 ca.

Hec in n' mibi displicet: attamen magis opo-
 riam qm legat' & cont' q'tenus aperit nullam regulam genera-
 lem et infacilem p' assignari ad discernendum eam Partialem
 & Totalem. Et hoc pendere a prudenti hanc arbitrio & accep-
 tione cum stridant aliq' effum adq'ite & inadq'ite allicui ce
 in parte.

Restabat dicere de ultima Simoe ce efficien-
 tis in Uniuersam & Equocam & de nobilitate ac duritate hanc caq'
 in suo effum. Sed de hoc iam deservimus supra agendo & eis
 in coi statu e. P. 3. Sec. 4. de nobilitate caq'. Ideo n' e opus
 ea de nouo hic repetere.

SECTIO II.

De existia c'a Efficientis.

Querit' si ca efficiens ad operandum p' se regit existiam?

De aere ita M. J. P. Hirt. Arr. Qui et alii. Pr 1.º ga
 de phye n pot egredi a p̄s n existente. aliter dicimus. Hic
 um p̄e generari a Cate mortuo, et lignum p̄e cremari ab
 igne extinto, q̄ q̄ absurdum. Pr 2.º ga gas e' ee rei q̄m
 eius operari: q̄ ad operandum requirit ee auate, se existit. Pr
 3.º ex illo p̄s ad ter: - egus in au requit cam in au. - Ex
 isto Vulgari glozo - nemo dat qd n het - q̄ si ca n het ex-
 istiam, q̄m illam pot p̄tare efflu. =

Proposam In. am tenet totus. P. Sp.
 sequa, Capulus P. Valencia. C. et alii. q̄ ga efflu. i. ut ca effluens
 operet n requit existiam in eod lo d suo efflu: q̄ ee n requit existiam
 in eod tempore. De nqd itiam, dicitur n̄s e' ga q̄ ca n penetrat cum
 efflu in eod lo, adhuc n̄i het virtutem ad p̄ducendum ipsum efflu.
 at n̄: si ca n existat in rex n̄a, iam n̄i het ee qd tribuat suo efflu,
 neq pot elicere aem ad p̄ducendum ipsum efflu. =

De p̄s abis Corbor post sui corrup-
 tionem generat aliam arborem: q̄ n e' naria existia ad p̄ducendu.
 De ad ans arborem corruptam generare aliam q̄ virtutem sui se-
 miris qd existit. Sic in rigore semen e' qd p̄ducit arborem
 phye. Et densitate et r̄te et arbor corrupta licet p̄ducens ali-
 am, q̄tenus p̄duxit semen, a q̄ alia arbor unice generat. =

Arg. 2.º pot dari unis realis in-
 pes n existentes: q̄ et calitas realis q̄ ca n existat. utendū
 aut in p̄ibus temporis, et motus q̄ univnt in se. Et n̄i existit
 n̄. Pr 1.º abse nqd aia. Et ad illius p̄cedem r̄ndea? Pr. Abse
 in motu et tempore n̄i dari p̄s certas, q̄ s̄t existant s̄t incertas.
 Pr 2.º p̄s motus et temporis n̄i uniri r̄de sui, s̄ r̄de partium
 s̄i, et s̄b̄ti. Et r̄de p̄ium spatii q̄ s̄t univnt, et s̄t univnt phye. =
 Arg. 3.º res n̄ existens pot phye-
 ce mutari: q̄ et operari. Pr aia: ga vivens post mortem mutat

Sicut in ungi, q̄ uiuens moritur, neq̄ ē dicere — uiuens moritur
se mutari —: q̄. ¹o. ¹ca operabitur et n̄ existat. Et q̄d̄ dicitur: et
explicando alius phasem: nam illa ¹ca sumenda ē in hoc li
— q̄d̄ unnē antea erat uiuens, mortuum nunc ē d̄ mutatum —
nam re uia post mortem uiuens potius corrupitur q̄m mutatur
sicut mutatio supponit transitum a uno stu ad alium, et hui tran-
situs n̄ dicitur post mortem, ut a uita ad mortem =

¹ca finalis pot̄ operari q̄n ex-
istat: q̄ et ē efficiens. Et dicitur ans: ca finalis pot̄ operari
q̄n existat p̄p̄e, id ē q̄n existat intrinsece et obiective, n̄q̄ ans: nam
ca finalis si n̄ existat obiective, et in intentione operantis, n̄ pot̄ abie-
re ad sui amorem: et sic hoc argum̄ retorgetur in aduersarios: q̄a sicut ca
finalis ad operandum se requirit existentiā obiectiui, ita et ē efficiens se
postulat existentiā p̄p̄am. = ¹ca finalis n̄ requirit existentiā
p̄p̄am, et realem: q̄ neq̄ efficiens. Et q̄d̄ dicitur, dicitur r̄o ē q̄a ca
efficiens operari p̄p̄e et reate, q̄ eam p̄p̄am; at q̄ ca finalis s̄t
operari intrinsece et obiective efficiendo, ideo s̄t illi ē existentiā intrin-
sece et obiectiui. =

Naltem dicitur pot̄ ē Efficiens operari
quom̄ existat?

De neq̄e d̄ sn̄. cor. Et ¹o. q̄a q̄d̄ nihil ē aut̄ neq̄ dicitur operari
pot̄ aliquid: sicut nihil eleuatur a deo ad agendum nisi q̄d̄ hoc aliquid
ē: s̄t ē efficiens anteq̄m existat nihil ē auale: q̄ neq̄ dicitur
eleuari pot̄ ad operandum. Et ²o. q̄a ad ē immixta dependia ab
agente: q̄ unnē dicit egredi ab illo existente, nam sicut n̄ pot̄
dari ad sine tri cui unneate unis, ita neq̄ sine agente, a quo
unnē et epiate dependet. =

Et ³o. q̄a unis neq̄ dicitur pot̄ unire
n̄ existens: q̄ neq̄ ad agere q̄n existat: s̄t ad ut existat requirit
prius existens: q̄ ca efficiens requirit operari non existens. Et

4° q^o no n pot uigere sine illa, & uidere sine p^oia uisendi ~~caus~~
 q^o neg poterit dari illa operari physice. sine existia p^oie operan-
 di, q^o e^o ca efficiens. = Non t^o nego p^oie ueruari aliam a^oiem
 ab alio agente. It^o dico hanc a^oiem, si tribu^odi huic agenti, d^ore
 ab illo existente clu^oi: alioq^o Antichristus n existens iam
 nunc uidebit, ambulabit ~~et~~, q^o aperte implicat. =

Arg. 6° ca efficiens pot operari
 in lo ubi n e^o: q^o et poterit operari, q^o existat. Et dicit^o ans:
 pot operari ubi n e^o & p^o se, & suam uirtutem, n^o pot operari
 ubi n e^o immo p^o se. It^o ars. & r^oo huius e^o. q^o d^o q^o d^oet ca Ge-
 ata heat p^oidm obialem, & sustin^o pes, pot ab ip^o eleuari ut
 g^oduat suam a^oiem in lo ubi n e^o immo p^o se, & ibi operabit^o
 & suam uirtutem existentem in a^o. 2° q^o e^o a^o. =

Ant: P^ois pot sup^olere hanc in-
 distiam a p^ois: q^o et poterit sup^olere alie existiam ca. Et n^od^o ista
 distia r^oo e^o q^o, ca it^o sit distans, pot illa uirtus in a^o 2° se a^o poni
 a p^ois in alio lo, ac p^ois ab^o ista ca operari ibi & suam uirtutem
 existentem: h^oo ad huc nat^o ca distans operari, v^o ut in uicibus
 terra generat aurum, & ignis distans p^oluit longe calorem, q^o
 extendit illa uirtus, id^o a^o calefactua. ut a^o si ca ab^o n existit
 ignis pot p^oere suam uirtutem physice, & felicitate aliam a^oiem &
 q^o operari: nam Pater mortuus n pot aliquid agere, neq^o ignis
 extinctus lucere & cremare. =

Arg. 2° Gratia noua Legis ducunt
 gratiam physice. & t^o q^o illam ducunt, iam n existunt. Et uolun-
 du hoc: q^o ubi q^o it^o gra d^ore Baptismi v^o p^oferunt^o & motum
 successuum a ministro baptisante. Ego te baptizo ~~ca~~. Sed
 gratia n p^oluit in a^o baptisati, nisi post ultimum u^om. &
 q^o iam alia antecedentia ubi n existunt: q^o haec sunt gratiam
 q^o existant: q^o ca efficiens physice pot operari, q^o existat. =

Deo 1.º. C. 1.º. & alius dicitur quod magis
ga scire nona legem n. solunt gratiam phyce. Et in morali, ide
ad illor. presentiam. Deus phyce prout gratiam. = De 2.º. C. 1.º.
& ciori dicitur. In.º. admisa maiori, & dicens. Scia educere
ga phyce gratiam. Sed hoc faciunt q. ultimum sui indivisibile. S.º. Imple-
mentum, ga phyce existit, qn. educit gratia. & sic hoc indivisibile
elevatur a deo ad educendum gratiam in virtute et verbor. antece-
dentium. ga hic e. modus ordinarius educendi in rebus successivis
& q. sunt q. motum, sed en. e. qd. operanti phyce q. ultimum sui
indivisibile e. implementum. =

Int: Si illa vita antecedentia educunt
gratiam phyce, I.º. si educunt: q. operanti phyce, qn. existant:
si n. educunt: q. nihil operanti gratia, acipis n. it. vite naria
ad scia. = Et illa vita educere qd. phyce gratiam, it. q. ulti-
mum sui implementum. S.º. indivisibile, ga hic e. modus operandi re-
successivax, & q. sunt q. motum, n. en. derivandi tales nisi in
ultimo implemento tr. =

Et ostendo hoc manifeste. ga qn. Prius
ambulat vsq. hactenus moveri q. i.º. um instans in q. relinquit termi-
num a - g. - & in q. dicit illa motus Pri. iam perit illud q.
num instans in q. relictus fuit vus a - g. - & sic dicit instans
in q. adgit vus ad - gm - & sic motus q. e. epistat successivus
dicitur hactenus q. ultimum. sui implementum. S.º. en. integrat phyce ab
illo insti. q. iam n. existit & in q. relictus fuit vus a - g. - =

Prode en. dicitur alijm dicitur in motum &
scia. 1.º. ga motus dicitur existere qn. e. p. in fieri & p. in facto
ee: ut n. scia n. dicitur existere qn. n. e. in fieri, sed qn. iam
it. in facto ee. 2.º. ga motus n. dicitur existere in insti. ut n. scia
dicitur existere in insti. ut absq. tota scia dicitur operari phy-
ce q. suam ultimam pem. S.º. indivisibile, sicut Prius totus dicitur

Videre q̄tenus uisus q̄ suam partem & totus dicitur scribere q̄te
nus scribit q̄ dicitur tamq̄m sui per =

Resolucio. 2. Cap. 1. Globus
n̄ dicitur tangere partem q̄ ultimam indivisibile, si reliqua per glo-
bi iam n̄ existant: q̄ et sic dicitur n̄ dicitur operari q̄ ultimam.
sui indivisibile, si reliqua per, idē alia v̄ta iam n̄ existunt. Et
notat Itiam dicitur res ē q̄ q̄ globus ē q̄d p̄manens ē res p̄manen-
tes n̄ volent operari q̄ dicitur ultimam sui indivisibile; q̄ dicitur oēs
p̄s sint Itinua p̄manenter, ut operentur, deint̄ oēs n̄t existere:
at u: sic dicitur ē successiva, et p̄sunt q̄ motum. res u: suc-
cessiva n̄ p̄unt alio mō operantes denotare nisi q̄tenus operantur
q̄ ultimam sui p̄m; sicut oēs per Itinua successiva n̄ p̄unt
n̄t coexistere ad operandum. =

Fig. 3. hūmas xpi p̄ni anteq̄m
existeret: p̄p̄ice iam p̄ducebat gratiam in antiq̄s Patriarchis:
q̄ tā efficiens pot̄ operare. In existat. Et dicitur ant̄ hūmas
xpi p̄ni p̄ducebat gratiam in antiq̄s Patriarchis morat̄, Ideo
p̄p̄ice; n̄q̄ anti: n̄q̄ enī hūmas xpi p̄ni q̄ tunc n̄ existebat p̄se-
rat d̄currere p̄p̄ice ad gratiam p̄ducendam. It̄ ad quosdam p̄-
suis hūmitatē & xpi meritor, Deus p̄ducebat p̄p̄ice illam gra-
tiam in antiq̄s Patriarchis. =

SECTIO. III.

De distioe inter Agens & effūm.

Quæres 1.º Effūm cām efficientem et illius effūm regrat̄ distis
ex n̄a rei, idē inr cām et effūm realem regrat̄ distis realis.
et inr cām et effūm modalem distis in modalis. Et affe dicit.
Et dicitur 1.º q̄ eiusd̄ ad se ipsum n̄ dicitur ad p̄p̄ice realis: q̄ inr
cām et effūm realis regrat̄ distis ex n̄a rei. Et 2.º q̄ it̄
n̄ pot̄ ēē tā sui ipsius realis, alioq̄n eet q̄s et p̄terius se ipso

Quod agente implicat.

Quoniam 2° si id est deus dicitur potest se producere. Et negat. Et 1° quia ad realiter dicitur egredi a primo reatu existente: sed id non potest existere ante se ipsum, ut patet: quod negat etiam re acem quod se ipsum producat. Et 2° quia visus dicitur esse per suo effectum: sed id non potest esse per se ipsum: quod id non potest esse causa sui ipsius alicuius rei esse per se posterioris se ipso realiter. Et quia non potest dari mutua causalitas in eodem genere: quod a fortiori non poterit dari mutua generis, et posterioris unum idem generis, cum se ipsum generis effectum.

Intuitus: ita autem potest esse causa propria sui ipsius: quod et causa effectiva. Sed ante in aptu reflexu quod se ipsum cognoscit, arguitur esse causa propria sui ipsius. Et 1° in S. C. aum quod se habet quod obiectum, iam supponere sui existentiam antem: at ut causa quod se 1° producat nullum, sui esse supponere antem a se ipso produceret a sui non esse quod implicat: nam illud quod non est generis potest operari physice et reate. Et 2° aptum generis se habet quod obiectum in ratione propria, se obiectum linguis reate a se ipso, generis est illius aptus effectum quod distinctio includentis ad inclusio. Sed maior defectus est.

Videm potest se deus reproducere?

Hac quæstio est a gravissimis et excitata, meo iudicio, multum videtur habere a note: propterea tamen illius brevis et aperiam quod est illam sententiam. Status igitur quæstionis est si deus ipse iam productus potest se deus se ipsum 2° producere et reproducere. Quod id est ita ut ex se causa regredientis sit effectum ex deo et deo et ex se effectus sit deus deus reproductus? Quis ita distiguitur generandum est a se ipso distinctioe

Desertus igitur 1° effectum ex deo et deo abse potest reproducere. Sed etiam. 1° M. J. C. Fel. J. C. Terr. J. C. H. D. Et 1° quia abse in effectum ex deo et deo dicitur distinctio ex natura rei a se ipso: quod ex defectu distinctio non implicat quod illud effectum sit causa se ipso. Et 2°

Pr 2° ex culpa dicitur q^d docet man^u esse cum Ipi
 p^{ro}tenus se est ca^usa s^ua & unioⁿi, & t^um ipsa maⁿu includit in Ipi^o.
 neg est dicitur a se ipsa, ut sit est q^uod sit dicitur a s^ua q^uia cum ut di-
 casti abie^{ct} eest ca^u totius Ipi^o. & ad hoc habet sufficientem distinctioem:
 q^uo^d et Cuius I^{ps}o erit ca^u Ipi^o Cuius & habet sufficientem dis-
 tinctioem illud I^{ps}atum a solo Ipi^o. Et Cuius a se ipso n^{on} distinguat^{ur} =

Pr 3° q^uo^d effus pot^{est} elevari ad reducen-
 dum suam cum ut est q^uo^d et pot^{est} elevari ad reducendum se ipsum,
 sicut det distinctioem q^uia sumit s^ua I^{ps}o. Pr 4° I^{ps}u^m afficiatur q^uo^d
 in Ipi^o dicitur realit^{er} g^{er}u^m s^ua, & p^{ri}um adq^uum g^{er}u^m s^ua n^{on} sit
 adq^uum dicitur a g^{er}u^m s^ua: nam p^{ri}um - q^uo^d in Ipi^o vi^o s^ua I^{ps}o
 est relas^{io} p^{at}erni s^ua & na^m p^{ri}ma | s^ua p^{at}ernam man^u | s^ua na^m p^{ri}ma
 n^{on} distinguat^{ur} a p^{at}erna s^ua g^{er}u^m s^ua, ut sola relas^{io} p^{at}erni s^ua:
 q^uo^d dicit^{ur} Et Cuius n^{on} distinguat^{ur} a se ipso, q^uo^d t^um p^{ri}um adq^uum vi-
 m^u s^ua I^{ps}atum ex p^{ri}o est q^uo^d distinguat^{ur} s^ua abie^{ct} pot^{est} dari realit^{er}
 g^{er}u^m s^ua, & sufficientem distinctioem ad re^{du}ndum =

Pr 5° ex auctoritate s^{an}c^ti Cypriani,
 q^uo^d docet x^pum s^uum se ipsum s^uare in Eucharistia, de q^uo^d se
 reducere inam illa i^uo transubstantia^o. N^{on} q^uo^d it^{em} pot^{est} se ipsum re-
 ducere moralit^{er}, nam ut est cois^{us} s^{an}c^ti Theobaldus, x^pus Cuius me-
 ruit suam resurrectioem, & ut existens in uno tempore meruit
 suam existiam in alio. Præterea et q^uo^d est Cuius in uno I^{ps}o
 si in alio reducat^{ur} pot^{est} ip^{se} se restituere s^uum sui. & sic
 a^lia ex p^{ri}o ca^u s^ua: q^uo^d dicit^{ur} pot^{est} it^{em} se ipsum s^uare
 reducere. Hæc s^unt p^{ri}ncipua s^unta huius s^{an}c^ti.

Præterea t^um 2° in rigore
 loquendo it^{em} n^{on} pot^{est} se ipsum reducere, ita ut denotat^{ur} reducenti
 & reducti cadat supra eundem met^um Petrum s^{an}c^ti. Præterea
 s^{an}c^ti Thom. & s^{an}c^ti Jacq^uoⁿi, s^{an}c^ti Valentian, s^{an}c^ti de Cyp^{ri}o, s^{an}c^ti Iulii
 et aliis s^{an}c^ti s^{an}c^ti 2° n^{on} 2°. Pr 1° q^uo^d eius ad se ip^{se}m

Non datur ad plura: q. neg. reductio. q. in ase plura distit.
Pr 2° ga inr id. Et se ipsum posse sumptum n. datur distio: Sed
on ia realis regit distioem ex na rei. ab effi: q. id n. pot ee ia
reductiva sui ipsius. Pr 3° ga ca defit. - primum influens
in aliud - q. sed effi det ee aliud a ca ac ping distio =

Dico: tri id dari sufficientem distioem
sem inr cam reductentem. Primum reductum: ga ia reductens
e. Quis int. I. Deo. I. effus reductus e. Idem Quis q. Sat. digni
a. se ipso. Int. I. Deo. De me n. negare un. I. statum ex Deo
I. Deo dari distioem a solo Deo: W. tunc n. reducti Quis se ipsum
sed I. statum qd. digni reducti Quis. Et in hoc latet equi-
tatis. Et g. itis a. nae ut in g. ris adverte: nam aliud e. I. statum
digni a solo Deo. Et illum p. reductere. aliud Quis p. se ipso
reductere. Et si I. det dari implicatio in tri in hac g. itis
Et det itegi in hoc. Int. in q. ego eam explicio.

Et ostendo hoc clarius ga in
hac g. itis inprimis q. id. pot. se ipsum reductere? Int. auctores q.
apertunt hoc p. fieri dicunt dari distioem un. reductens. I. re-
ductum idem un. I. statum. ex Deo I. Deo. I. sol. Quis: q. n. s. r.
dant hanc distioem iam id n. reductit se ipsum. Siga id n. pot
digni a se ipso. Pr. I. firmo dupli. optimo ex. g. 1. in
Quis: ga nemo dicit nam. Quis q. e. in. Pate. p. ducere se ipsam
in. filio. Siga e. indita. Et in. aliud. I. statum ex na. Pina. I. Ca-
ternite e. primum. gelutrium. filii. q. e. datus a. Caternite. I. n.
a. na. Pina.

Int. Ita hoc expli. Na. Quis n. pot. p. duci
ga e. spirital. imp. ducta. I. ingenerabilis: q. se na. Pina n. s. r.
capax. huius. d. enoia. qd. p. ducit: Quis n. ga e. capax. illius. di-
creti. reducti a. se ipso. Pr. rebrando. un. triam: Na. Pina. ideo
n. dicit. p. duci in. filio. ga n. e. capax. ut. p. ducit: q. e. Pina.

Non dicitur redactus a se ipso, quia est magis ut a se ipso
 reducatur propter intentionem. Nam si prima est ma-
 gis educi ab hoc titulo, quod sit impudenter. Et tunc est ma-
 gis educi a se ipso ex hoc titulo, quod sit inditus a se. =

Secundum expellum in creatis:
 nam per seipsum dicitur, in a se ipso. Et si nullus dicit quod in a
 sit in sui ipsius Et includatur in ipso. Sicut in a se ipso
 da: quod sit. Et si includatur in alio, non erit in a sui ipsius re-
 ducti, sicut a se ipso est inditus.

Quare hic non agimus, si illud illa-
 tum ex deo, et tunc potest reducere ad seipsum. hoc enim iam licen-
 ter admisimus, sicut dicitur dicitur in a se ipso. Et si in a se ipso
 hic et in a se ipso, potest se ipsum reducere, ita ut denotatio ad se ipso
 reducti cadat supra eundem dicitur. Et hoc constanter nega-
 mus, propter intentionem, quod dicitur in a se ipso.

Replicabitur illa ad quod egreditur
 a deo reducens, non est egreditur a deo sed et a se ipso. Unde hoc
 ad naturam et ad eundem reductum: quod est se ipsum reductum. Et dis-
 tinguitur: illa ad quod egreditur a se ipso, quod denotatio: deo autem, quia est
 iusdem ad se ipsum non potest dari ad seipsum ut ipso dicitur faten-
 tur. =

Et sic pro ego ab illa, illa ad quod ipso ma cat
 ipsum egreditur phyce ad ipsa ma, et tunc phyce ad se ipsam. Et te-
 nus includitur in ipso. Certe dubio respondebunt tunc ad se ipso
 tam ad denotationem, quatenus est pars ipso, non est phyce, quia ma
 non est phyce se ipsam. Sic ego respondeo ad illam ad eundem illa, tunc
 quod est denotatio egreditur a se ipso, et tunc ad eundem eundem, non eundem
 phyce, nam phyce a se ipso deo egreditur, et tunc ad eundem reductum.
 tum dicitur. =

Quare sic non dicitur utrag in a se ipso
 illud illatum potest reducere ad eundem, sicut dicitur dicitur dicitur

Ex na rei vni cam Effum: Sed dico hanc densiorem repouen-
 di n' cadere supra suum phye. ga eius ad se ipsum n' datur tō
 neg distio. Et si des here q' oculis illud existim et via q' e
 ca ipsi a q' disquiri n' in sui ipsius ga a se n' disquiri. Et sic
 utriusq' operis causa facite videntur. Et q'ntis in suo germans sui
 accipi n'. Si n' hac alticui videatur q'ntis a motu id ego n' nega-
 bo: sed hac via mihi videtur expeditior et in re uerior. =

Suggeret ut vltimam illud fun-
 tum, qd pot ee unicum. Ita hunc dicendi modum: nimir, id pot
 ee ca moralis sui ipsius: q' et ca physica reductiva sui. Et in faci-
 le nqd d'itum. d'ura res e' ga ca moralis n' operati q' eodem phycam
 realem: q' n' regit tantam distioem. Præterea ca moralis ut
 operati n' præstat existitiam phycam qm maxime regit ca effici-
 ens physica: q' n' in arguit a ca moralis ad efficiens phycam. =

SECTIO. III.

De in distia inr agens & passum.

Duplex datur in distia, altera e' in mediase suppositi altera in me-
 diase virtutis. 1° e' qn' vni agens, et passum n' datur ullum corpus
 in mediase. Vg qn' ignis calcinat aerem sibi proximum. 2° e'
 qn' datur aliqd corpus in distiaens sed ita ut q' illud corpus pot pene-
 rare virtus agentis usq' ad passum, et educere in eo suum effum: Vg
 sol' q' penetrando creta corpora in mediase suam virtutem et la-
 colorem in visceribus terre generat aurum, Argentum etc. Et hæc
 2^a in distia p'cedit restia gustis, et l. inq'rimus

V agens creatum naly agit in rotum
 quin agit prius in Springum?

De nepe d'ivi d'ivi. 1° ga ex eo sol' n' illuminat lim-
 fenebratum ga obstat pariet' q' latitud' corpus densum, qd im-
 pedat penetracem radii, et ideo n' pot d'itruare suam a'iem,

Et virtutem illuminandi, quod datur abest impedimentum, quod
obstat huius virtuti, in qua exire debet agere sol. Deinde
ita sol calefacere potest illum lumen tenebrorum, quia virtus cale-
factiva potest penetrare ipsum lumen: quod si sol ignis agit in corpus
propinuum, quoniam operari in remotum.

Et 2° quia ex eo non tantope-
re abhorret vacuum, quia si hoc daretur, non posset celi influxus ad
creaturas sub lunares pervenire. Ita si agens potest agere in rotum
quoniam agit in propinuum, posset cælum influere in omnes res sublu-
nares. Et daretur vacuum in medium: quia cælum ageret in crea-
turas rotas, quoniam lunaret a vacuo propinquo: quod non admittatur hoc
indivisi, dicendum est quod agens ignis operari in propinuum, quoniam
in rotum.

Et 3° quia aliter non heret quilibet agens virtutem
limitatam et certam sphaeram suam activitatis. Ita posset agere
in quocumque distantia: et hoc ostenditur, quia ex eo ignis potest
frangi ad obtusum in quocumque distantia, quia non distinguatur per medium: quod si
agens et illius virtus non distinguatur per medium, agendo ignis in proxi-
mum, poterit extendere suam virtutem, et avem ad quocumque
distantiam.

Primum in am. tenet Scot. Gabriel. Otha.
et alii. et quia 1° maior appropinquatio est factis, ut agens faci-
lius operetur: quod poterit esse tanta distantia, ut nihil vis operetur
agens. Ita maiorem appropinquationem esse quod dicitur, ut agens melius
operetur, et hoc punitur ab eo quod ad transcat per medium. Et quia ma-
gis proximum fuerit galium est intentius in illud operabitur. Si
vero distantia fuerit maxima, nihil poterit operari, quia tunc deficit
in medio. Et hoc patet in lapide, quod projectus graviter impingitur
in subitum proximum. Et si est magna distantia, nihil vis operatur
in galium distantia, quia deficit impetus, et remittitur ad, quod dicitur.